

ՍԿԻՆՈՒՄ-ԻՎԱՅԵՆԻՐ

Պիտուի հեռավար հաշիվ հեռ է...

«Հայաստանի Հանրապետություն» բերրի քիվ 138-ում գեներալ Վահագն Ասատրյանի «Երբեք կունենան» լուր ընդդիմություն» հոդվածի հարգածան հեղինակը լրջացավ դատաւարների հուլիսի 19-ի համարում դատախազի «Ազգի» հուլիսի 17-ի իմ անդրադարձին: Նրա այս դատախազի հարկարեց բարոնակել մեր անամ բանավեց: Հանդիման գարձան եմ եւ քող ներվի ասել, այստեղի հարկարեց մակարդակ չի ակնկալում դատաւարների:

Սյունաքանակով, եւ էլ կցանկանալի հայտել «մի ամիս նկատում», համոզված, որ ինչուս Ժողովուրդն է ասում «գիտուի հեռավար հաշիվ հեռ է, անգետի հեռ մեր ունելը դժվար» եւ այսուհետ, սիրալիրություններ փոխանակելու համար չէ, որ կրկին զիչ եմ վերցնում եւ դարձյալ ու դարձյալ համաձայն չեմ որք Ասատրյանի այն ողորմանը, թե ինչ «ընդամենը խոսել է ներկա ընդդիմության ատաղիկա ընտրություններում հաղթելու հնարավորությունների անբնական մասին» եւ դեռ ալելիք: «Ես ամենակելու է ինչպե՛ս, որ այս ատուով ներկա ընդդիմությունն անկուրք է»:

Համաձայնել, որ այստեղ, ամբողջ, անհարող քաղ է գործածվել լուսնուրք»): Թերեւս կարելի էր գրել, որ «ատաղիկա ընտրություններում ընդդիմության հաղթանակի հնարավորությունները» ոչ թե «անկուրք» են այլ՝ «անհավանական»։ Հավասարում եմ, եւ շատ ավելի շարունակում եմ ընդդիմադիր ուժերի հեռ, կան իշխանանք լրագրողները, եւ անվերապահորեն կարող եմ վկայել, որ ընդդիմադիրներից ոչ մեկը այնքան միամիտ է, որքան իմ հասկանալի իրական հնարավորությունների խաղը: Եւ այս դատախազի լուրստանալու թեկնածու լուրստանալ մեջ է մտնում ոչ միայն եւ ոչ այնքան հաղթելու, որքան նախորդ հոդվածում նշածս դատաւարներով, գուցե նաեւ այլ ակնկալիներով, որով ատաղյակ ինձ անհայտ եմ ու անտեսանելի:

Չեմ կարող համաձայնել, նաեւ, թե «նախազգուշական ընտրությունները օլիգարխիկ խաղերից սարսուղում են հեռ նշանով, որ այստեղ կարելուր ոչ թե մասնակցությունը որով է լինի, այլ հաղթանակը»։ Յկայ դիմում մեր նախազգուշական մարտերի մեջ մտողները, գուցե եւ ատանդին բացառությունները չիաւված, եթե, այնուամենայնիվ, մասնակցում են դրան, ապա, ուրեմն, կարելուր են հեռ այլ մասնակցությունը: Պիտու ատարկեմ նաեւ այն մեկին, թե «ընդդիմադիր ուժերն ունեն իրենց թերթեր (համայն ավելի շատ ընթերցող) եւ կարող են այնքան հարուզել իրենց գաղափարները: Իսկ մի ամիս ժամ անվար եթե ընտրա՞նք համար նախազգուշության թեկնածու ատաղյակները, կներել, իմ կարծիքով, այնքան էլ լուրք չէ»:

Դուր է մերել, բայց այսուհետ կարող է գրել միայն նա, ով կատարելապես տեղյակ չէ, թե իրականում ինչ վիճակում են ընդդիմադիր ուժերի ունեցած թերթերը: Դրանց ընդհանուր տպագրական ի հասնում անգամ 10 հազարի, իսկ դեռավան հեռուստատեսությունն ու ատղին, որ լիովին ուղուրացիայի է ենթարկված ներկա իշխանությունների կողմից, հարյուրապիսի ավելի մեծ լարան ունի: Պատահական չէ, որ նախազգուշական ընտրությունների հեռ նախաձեռնի հեռուստատեսություն մեկ բողոք 7 դրվաբոց բարձրացվեց 30 դրվաբո, որը վիճարի մի գումար է մեր ընդդիմադիրներից շատերի համար:

Ինչո՞ւ այլ վիճակում այս իրողության դեմ: Հայաստանում մտուլե արտ է այնքանով, որ նրա ազդեցության արջանակները խոս ենդ են, իսկ ատուլե զանգվածային լրատվության միջոցները դարձյալ կներել, ազատ են միմիայն իրականանալու հարցության մեջ:

Եւ վերջինք եւ լիովին համաձայն եմ, որքանով մեր ընտրողները ընտրությունների գնան «լուսնու», որ հեռ իրենց ծայրն է շնորհի այս կամ այն թեկնածուի ծայրագույնը»։ Ամայն միջոցն է այժմ, զավիտ, այս մայրությունը, գուցե նաեւ լրագրողներու մեղով, սիրալիրող չէ հասարակական հոսանքները մեջ կա հարցում աններելի մեղ ունի հեռ իրականանալ մասուլք, նաեւ այն դատաւարները, որի էջերից ինձ հեռ բանավեցում է հարգածան Վահագն Ասատրյանը:

ՈՒՆԻՍ ԿՈՎՈՐԱՅԻՆ

Միտան եւ Չառլի Կարագյոզյանների իրենց վաղամեծիկ որդու հիշատակին 1921-ին Նյու Յորքում հիմնած «Հովաթ Կարագյոզյան հիշատակի հասաստությունը» նախակ ուներ օգտակար լինել հայ մանուկների ատողությունը եւ կրթության խնդիրներում: Աբխասանն սկսելով Պոլսում եւ խնամակալության ակ առ

միության հեռ համաձայն «Էրեբունի» հիվանդանոցում հիմնելով վերականգնողական վերաբուժության բաժանումն, որ բուժում էին ստանում ազատամարտիկները: Հիմնադրամը մասնակից եղավ մի ամիս այլ խուր ծագրերի իրականացմանը եւս, ակայն չնոսացավ իր իսկական ողողվածության մանուկների ատողությունը ու կրթության

դաստանով չեմ կարողանում մեծել համախորհմունքին: Իայց դրա հեռանակով անհարկի հերթեր են գոյանում»: Երբ ատաղիկայում սեղծվեց այլ բուժարաններ, որոնք կունենան նույն հնարավորությունները, այլ ժամանակ հասաստությունը կհավաքի դիմողների վերաբերյալ փաստաթղթային՝ շեղելուրյուններ եւ կրնալուի բացատարեա

ծում են մեկանգամյա գործածան օնեինն ձեռնույնը, գործիներ: Սենյակները, սղասատարաղ լին են խաղալիներով: Առաջին անգամ այցելողներին տղում է ասանի խաղանակ եւ մածուկ: «Ընդհանրապես մեզ այցելած երեխաները մինչեւ 15 տարեկանը դարբերարտ ստանում են կանխարգելիչ բուժում, նրանց ուսուցանում են ասանների

ԱՊՐԱՅՈՒՆԱԿԵԼՈՎ

Կարագյոզյան մանկական ասամնաբուժարանում փորձում են լրաց լինելու առիթ չստեղծել

Օգոստոսին կրացվեն Գորիսի եւ Սեւիանակերտի մասնաձյուղերը

Նկով 100 դեռաշի հայ որբերի, 1924-ին Բաղրակյան աննոյաս դայանսների բերումով Կարագյոզյան տունը սեղալիտիվում է Երանսիա: Այնտեղ ընդունելով նաեւ Հուսասանից եկած այլ հայ որբերի մինչեւ 1936 թ. Տունը ուսում եւ առնեսներ է սովորեցնում շուրջ 200 որբերի: 1938-ից հասաստությունը բարունակում է գործել Արևմտում, իսկ 1939-ից գուրգուտեմ Կենտրոններ է բացում Միխայլով ու Լիբանանում 30 ակամներին, Միացյալ Նահանգների սեռական ճգնաժամի արիներն անգամ Միտան Կարագյոզյանը աննն ճիգ գործադրում է վրասեղնելու հասաստության գործունեությունը Չրաղված լինելով գործարար աշխարհի արտերուսներում ասի մուայու ատաղյալին խնդրով 1933-ին նա հասաստու

Վերջերս ծոված Կարագյոզյան հիմնադրամի հասաստման 75-ամյա հորեյամին անդրադառնալով, խոստացել էր մեր ընթերցողներին ավելի հանգամանորեն դասնել հասաստության եւ մասնավորապես Հայաստանում ծավալած մրա գործունեության մասին: Այդ առիվը հանդիմանելով հիմնադրամի հայաստանյան բնի շնորհն, բժիշկ Կամո Տեր-Պետրոսյանին եւ այցելեցի՞մ Դոն Նորի «Նարինե» ատողարանի մասնաձեռնից մեկուս շեղավորված Կարագյոզյան հասաստության Երեւանի կենտրոն

մի քանիստ անհրաժեշտություն ունեցող կարիվարներին: Սակայն Կամոն որ ատողարանության նոր ծրագրի համաձայն մասնական բուժարանավորումը դեռական ինչի է լինելու, ամենայն հավանականությամբ եւ զավալիորեն նման բարձրամակարդակ ծառայություններ շուրջ չեն սեղծվի: Իսկ հիմա ասամնաբուժական կարիներում հերթը հասնում է 1,2 իսկ օրըղոնիկ կարիներում 2 սարվա: Եւ ամենայն իստությունը միայն բարեգործական հիմունքներին:

Խնդրի մասին: 1991-ին հասաստության Կենտրոնական վարչության դասավորակների եւ ՀՀ ատողարանության նախարարության միջեւ ատողարանի Հայաստանում Կարագյոզյան հասաստության Կենտրոն հիմնելու եւ մանկական անվարտ ասամնաբուժարան բացելու ատաղյին համաձայնագրերը Ինչպես «Ազգին»՝ շեղեկացրեց շնորհն, նախաձեռնության հեղինակ Կ. Տեր-Պետրոսյանը, միայնակ լիան

մի քանիստ անհրաժեշտություն ունեցող կարիվարներին: Սակայն Կամոն որ ատողարանության նոր ծրագրի համաձայն մասնական բուժարանավորումը դեռական ինչի է լինելու, ամենայն հավանականությամբ եւ զավալիորեն նման բարձրամակարդակ ծառայություններ շուրջ չեն սեղծվի: Իսկ հիմա ասամնաբուժական կարիներում հերթը հասնում է 1,2 իսկ օրըղոնիկ կարիներում 2 սարվա: Եւ ամենայն իստությունը միայն բարեգործական հիմունքներին:

բյան Կենտրոնական վարչության նախազգուշի դատախազությունները համեմատում է դատերը Լեյլա Կարագյոզյանին: Ամենայն Հայոց կարողիկոս Գարեգին Ա.Ն., 25 տարի բարունակ անընկելով հասաստության եւ նրա այսու արդեն 95-ամյա շնորհի հեռ, անհրաժեշտ համարեց «Կարագյոզյանների դասնազուտը ոչ թե նրանց, այլ մեր նոր սերնդի դասնաբուժության համար»։ Իրեն հասուկ ներշնչումով «Երանսիայի գանկություն հայտնեց ձեանել»-այն վերադասին կամ բունասեղծին, որը նրանց մասին վեղ կգրե՛ր: Անուրեւ, կարողիկոսը կօգնի այդ վերադասին ոչ միայն անձանք մանուշեղ Լեյլա Կարագյոզյանին, որը «հիվանդների սնարի մոտ արեւ է անկլանցնում», ոչ միայն կկիսի իր հուրերը, այլեւ կհոգա գրի տղաբուժությունը:

գարելու, գործառույթների շրայա ձեւվելու համար ատողարանության նախարարության հեռ համաձայնության եկան ընտել մեկ ուղղություն, խոստանալ ու կատարելագործել այն համադասապատանեց նկով սղասարկման որակը միջուկային շափանիցների: Դա դարձավ ասամնաբուժությունը, որն այսու աշխարհում ամենաբանակ թեկուրյունն է: 1993-ի մայիսից սկսեց գործել Հովաթ Կարագյոզյան Կենտրոնի մանկական ասամնաբուժական կլինիկական երեկ կարիները: 94-ին բացվեց 4 դրը վերադրո՞վիկավորվելով օրըղոնիկ կարիներին: Ամերիկյան ժամանակակից սարվարումներով, գործիներով, բուժանյութերով հագեցած ասամնաբուժարան իր շեղանիկական հնարավորություններով եւ սղասարկման մեթոդներով Լեռնասնում բացատիկ է ուսել նրա ծառայություններից օգտել եւ կամենում ոչ միայն կարիներով, այլեւ աղյախով ընտանիքների երեխաները: «Նախ, ինչն ժողովրդի 80-90 տկոսը անվաճարունակ է, եւ դժվար է արբերել ունեւոր յունեւորից: Եւկուրդ, մեր կլինիկայի մակարդակի թեկուրվաճարովի ծառայությունը Հայաստանում այսու գոյություն չունի, որի

մի քանիստ անհրաժեշտություն ունեցող կարիվարներին: Սակայն Կամոն որ ատողարանության նոր ծրագրի համաձայն մասնական բուժարանավորումը դեռական ինչի է լինելու, ամենայն հավանականությամբ եւ զավալիորեն նման բարձրամակարդակ ծառայություններ շուրջ չեն սեղծվի: Իսկ հիմա ասամնաբուժական կարիներում հերթը հասնում է 1,2 իսկ օրըղոնիկ կարիներում 2 սարվա: Եւ ամենայն իստությունը միայն բարեգործական հիմունքներին:

1995-ից գործում է հասաստության Գյումրի ասամնաբուժարանը չորս կարիներներով: Այս տարվա օգոստոսից կրացվեն Սեւիանակերտի, Գորիսի մասնաձյուղերը, Լեռնանի 5-րդ կարիները: Հիմնադրամի հնարավորություններն անսահման չեն: Պրն Տեր-Պետրոսյանի կարծիքով ասամնաբար բարեկեցիկ դարձող Սկիւնոմբր այլևս կդադարի ունենալ

եղ ատաղին անգամ են եւ ուրիշ «եղ նարիկին այցելություններից նրանց մեջ սարապի բարդուրք է մեղավորվել»։ Մինչդեռ հենց սկզբում մեր բուժարանն այցելող երեխաները ծնողներին խնդրում են հայտող անգամ էլ ալաեղ թերի»։ Աստվարումները եւ սղասարկման հիգիենան իսկապես բացատիկ են: Բժիշկները յուրահայտում համախորդի հեռ աշխարհայն օգտագոր

Կենտրոնների կարիքը եւ միջոցները կհոսեն Հայաստան: Ինչպես մեղ կարեց Կենտրոնական վարչության անդան դոկտոր Հարություն Խոսրոսյանը, մասնում են նաեւ մեծերի համար բարեգործական ասամնաբուժարան հիմնելու մասին Մրալերն իրականացվում են խոստանալու եւ ստանալու այն ավելի մեծ ընդգրկումով: Մնում է հայտողություն մատրել նրանց:

ՈՒՆԻՍ ԿՈՎՈՐԱՅԻՆ

ԱՅՈՒՆԻՍ 1996 ԷՅ 4

1 996 թ. հունիսի 5-ին մեծ Ասամբուլը ժամանեցին «Հարթաք-2» խորհրդածո-ղովին մասնակցելու համար: Այն կազմակերպել էր ԱՄԿ-ը ամենա-լայն առումով հաղախի հիմնահար-ցերի ուսումնասիրման համար: Խորհրդածողովը տևեց հունիսի 3-14-ը:

Ամուսինս Արիվեն Անյանը եւ ես ժամանել էինք որդես ամերի-կահոյակներ: Առաջին տղայի-նուրբյունը վառ չէր մեզ ցրատա-նուն էին համազգեստավոր աղջիկներ, ո-րում ուզաղի էին եւ կասարում էին մեր բոլոր գանկությունները: Փաս-տարդերն ասուցելով մեզ հասուկ ավտոբուսով շարուն հյուրանոց:

Հաջորդ օրը մեծամասնի եղանք խորհրդածողովի նյութերի ուսում-նասիրմանը: Ուշագործությունս ան-սիրտաբան գրավեց «փոքրամասնու-թյունների վիճակը Եւրոպայում» սեկցիայի անվանումը: 60 հոգու հասարակական տեսակետը լայնա-նոր լեզու-իսկոն էր:

Առաջինը բարեբեռով էլուրբ ու-նեցավ մի բուր գիտնական: Չնա-յած հանդերձավորման սեխիկա-

բիայում իրական փոքրամասնու-թյուն ներկայացուցին: Նրա բնա-դասական լուրջ էլուրբի ընթացում բուրդ տրոփեցող հանկարծ անհե-սացավ, դրանով իսկ ցուցադրելով իր «հարգանք» էլուրբ ունեցողնե-րի եւ լայնախի հանդեպ: Հրեան Եւրոպային մեղադրեց ռասիզմի, մարդու իրավունքների խախտման, մոռոտիկավարության քաղաքայու-թյան մեջ:

Ելուրբ ունեցավ Ասամբուլի «Ա-կոս» հայկական բժշկի ներկայա-ցուցիչը:

Թերթի 10 էջերից միայն երկուսն են հայերեն: «Ակոս» քրթակիցը մասնավորապես ասաց «Եւրո-պայում աղբուրդ հայերի վիճակը կարելի է բնութագրել դասակար-գաբարով կանգնած ես անդունդի եզրին, իսկ նրանք էլ ինչու են այն-տեղ: Գոյություն ունի որտեղ է զինադրեւ»: Նրա խոսքերով մո-ղովորակաբար Եւրոպայում բնկալվում է որդես մեծամասնու-թյան արտոնություն, որի հանդեպ հասկացանքը արեւելքի եւ անգլիայում է բյուրոկրատական համակարգը: Չանգվածային լրացվության մի-

այն բնաստի: Եկեղեցին գործում է, այն մախուր է, ամեն կրակի դա-տարազ է մասնագետ:

Բայց վերադառնալով խորհրդածո-ղով: Յուրաքանչյուրը մեկու մեկ հայտնաբերեցին մի հեռավոր գու-րադրանք: Տարբեր երկրներ խորհրդա-ծողովին արդյունավոր նյութեր էին ներ-կայացրել: Հայաստանը ներկայաց-ված չէր, մինչդեռ Արթուրյանը ցու-ցադրել էր արքեր քննադատներ-ում, այդ բլում փայտակա կրա-նում իր կուսակազմ փորձը: Այն էին զարնում «Լարարաղի - գրավոր» եւ Հայաստանի «ագրեսիան» արա-ցույտը յուսանկարները, ցուցադրված էր Արթուրյանի փառքը, որտեղ նե-ված էին հայերի գրաված արած-ները: Այսպես, մեծամասնու-թյուն էին «Չհայտարարված դատարան»-ն «Խոչաղու» վերջին օր- գրվելու-րը: Բայց ոչ մի խոսք չկար Մուսկա-լիթի, Բաբի հայտնի ոճերների, խորհրդային գրեթե եւ արքերից-սինքերի համաձայն անցկացրած «Օ-ղակ» գործողության մասին: Բացի դրանից, կար հասուկ կողակ, որտեղ մանաթում էին ամեն տեսակ հա-կախայական կեղծագրեր:

Եւ տես Մարդինց արժվում են «Կարթեթի»: Ամուսնուս հեռ-ասած են մեր բուրդ ուղեկցողի մե-րենայում: Բանակային դասակա-կեւերում մեզ երկու անգամ կանգ-նեցրին: Արդեն գրեթե կեղծագրեր էր: Պարզապես արտասովոր էր: Ավա-նասավոր գինեգործներն արագարագ բուրդերն էին խոսում, մեղեդով կրակելու արժեքներն անանակում, մեղեդային քննադատը ստուգում: Նրանք հայտնաբերեցին Բրդասանի մարզական բիթի դրոշ, որի մասին մեծ գաղափար չունեցին: Ըստ երե-ւուրթին, մեր ուղեկցողն այն մտա-ցել էր մեղեդային մեջ: Համոզվելով, որ մեծ ամերիկացիներ են, նեան-մերով քաղաքներին, որ հարկավոր է գնալ հյուրանոց, որ այստեղ վասն գավոր է այս ուր մասին:

Երկրորդ դասակակեթը գտնվում էր մի փանի հարյուր մեթ հեռու: Մեր փաստաթղթերն ասուցեցին երկրորդ անգամ: Ասուցումը տեղեկ կես ժամ, եւ կանաց կանաց գործողության մեջ ներգրավվեցին ավելի ու ավե-լի աս անմիջ: Փորձեցինք բացա-րել, որ կենում են հյուրանոցում, նեցեցին անունը «Կեթի օրկ»: Ո-

րաք-2» խորհրդածողովին, եւ որ Կարթեթում են հայտնվել այն դասաձևով, որ իր նախնիներն այս-տեղայի են եղել, եւ իր համար հե-տախիբ էր լինել նրանց ծննդավայ-րում:

Ի վերջո վերջին մեր տեսա-դասակները, հայտարարելով, թե կվերադառնան հայրենի օրը, եւ մեզ քույրասերեցին մեկնել: Այդ ամբողջ նվաստացուցիչ արարողակարգը տե-ւեց մոտ 3 ժամ: Հյուրանոց վերա-դառնալով, մի փանի խոսք փոխա-նակեցի սօրերի հեռ, որն ինձ հայ-նեց, թե երկու ուսիկանների գույ-ցից հասկացել է, որ սկզբում մեզ կանգնեցրած գինեգործականները նկատելով տեսադասակները կարգադրել էին մեզ կայանավորել:

Մուրթի համաձայն, մեր հայրենի կանգաթը դեռ է լինել վանում: Ե-րազում էի տեսել վանա լիթը եւ Արարածարը: Ուստի տեսածներ արթատում էի յուսարագին, որդեսի աստան մեր անմուտքերը եւ տես-ադասակները եւ մասնադարե ընկ-նեմ: Վերադառնալով մեզ կրկին մեղ-նայում են եւ արժվում են բաղ-ձայի լիթը: Հարավային փոխա-

ՃԱՆԱԳԱՐՀՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

Ասամբուլ, Դիարբեքիր, Վան... Անբարյացականությունն ամեն ինչի նկատմամբ, որ հայկական է

կան բարձր մակարդակին, անգլի-րեն բարձրագույն շախմատային վաս էր կազմակերպված: 20 ու-ղեկացող զեկուցումը բարձրակարգ անգլիկացի 5 ուղեկցող: Ըստ որում, նրա անգլիկները բարձր մեծ չէր: Ներկայացված բարձրագույնից կարելի էր հասկանալ, որ 1914-15 թ. Եւրոպայում այնուամենայնիվ տեղի է ունեցել հայ բնակչության ամառ: «Ցեղասպանություն» բառը չենց:

Խոսվեց այն մասին, որ բուրբի զանգվածային գիտնականության մեջ տեղի է ունենում հայի եւ ֆրեյ, որ-դես բուր մոռոտիկի բեմամբների կերտարների նայնացում եւ Եւրո-պայական տեսադասակներին, ազգային փոքրամասնությունների հանդեպ արեւելքային ծավա-րում: Հայր ընկալվում է որդես դա-վանած, որ կարող է ամեն դասին հարված հասցնել քիկուսերից: Ավե-լի ուր դավանան հայի կերտարին ինքնարեքար փոխարինեց ֆրեյ կերտարը:

Այդ էլուրբը ընդհանուր մի դա-րանի հայտնվելով, որ «սրեց» խո-սակողին եւ արաքարեց փնտր-կուր արտասովոր արժեքներ, արդա անմոտումը այ անգլիկներ: Այդ ա-րաքարեքարները ներկաներից ար-տերին, այդ բլում ինձ, դուր չեկավ, եւ մեծ բուր կերտարը բողբեցին, արժանանալով բուրբանե անմե-ղիները քաղաքական հայտնվելով: Ավելի ուր եւ դարձելի, որ դա դասադասյան բուրդ որդեսար էր: Եւ Եւրոպայում փոքրամասնու-թյունների վիճակը համարել ան-կարելի: Երեք բուրբանե արաք-արյան նախնաբան օրինակներից մեկը: Գիտնականները փոխախառա-րդ ծագումով հայ է, բայց դա բո-ղբանե չի հարուցում:

Կանխից բուրբանե նրան մի փանի հայտնվելով: Եւ նա հարկ-հաւանեց դրանք բարձրագույն ան-գլիկներ: Ազգայնում էր, որ հարցերը արան դուր չեկան եւ նա դասա-խառն կարն կարեց:

Այնուհետեւ մայրը արեց Եւրո-

պոցներ հայկական եւ հա-կախունական բարձրությունը են լաված: Գրանց հաղորդումների հա-մաձայն տղոնիկները արեքեր հա-մադրվում են հույն կանանց հաւ-զին, իսկ գողերն ու գրդանահա-սները հայկական ԱՄԱԱ-ի ան-դամներն են: Հանրային հիմնադե-ներում Արարածի դիմանկար կա-խիլը դարձաղիբ է: Ով չկախի, ան-միջադես հայտարարվում է բուր մոռոտիկի բեմամբ: Եւրոպայում դասա-նական անմանցից մեկը ասել է: «Խորհրդարանը մախուր է, եթե այն-տեղ չկան ազգային փոքրամասնու-թյունների ներկայացուցիչներ»: Ինչդեռ ասաց էլուրբ ունեցողը, վերջերս Եւրոպայի մակուրթի նա-խարարությունը հայտարարել է, թե հայկական դրոշմներում հայերնը կդասավանդվի որդես օտար լեզու, իսկ ծրուս արաքարեքար կդասա-վանդվեն բուրբանե: Հայ համայն-քը բողբի էլուրբներ է կազմակեր-պել, բայց արդյունքի չի հասել: Փակվում են հայկական հոգեուր-դարյուններ, հոգեուրականների արեքեր չեն համարվում: Ինձ հա-յոգվեց որդես, որ այժմ Ասամբու-լում մոտ 60 հազար հայ կա:

Նման փուր վիճակում է արդում Եւրոպայի հայ բնակչությունը: Ինչդեռ ինացանք ավելի ուր, բուր քնակչությունը Եւրոպայում արժանազատ չէ որդես փոքր-ամասնություն անմանգրեթե նրանք նեվում են որդես բուրբ:

Կիսեթից արաք մասերին մեծ փայտում փնտրում էին հայերի կյանի ինքն եւ համախ գնում դրանք: Ասամբուլում մեծ գնանք Մուր Հարություն հայկական եկե-ղեցին: Այն բառարանում 7 փակի հեռանում էր: Առանց ծանոթ հայի օգնության մեծ երթել չէին գնի այն: Ավելիցին գտնվում է բարձր դասի եւ ամեր դարձաղիբ հեռանում, որը ամառված է եւս մեկ մեղադա-րանով: Այդ խոչընդոտները հարա-խառնուրդ հեռ մեծ հայտնվեցին նեկեղեցու քակում, որտեղ արդում է վերջերս Սասունից փախած մի

Մեկ արաք Ասամբուլում ան-կազմելով, մեծ արժեքներ արե-լով: Մեր նրաքանակ էր այսելի Դիարբեքիր, որն ամերիկահայ ա-մուսնու նախնիներ (ասի եւ դա-րդ) ծննդավայրն էր: Արաք մեծ մաղթ էր նրան վաս:

Դիարբեքիրում վարչի կասարե-ցին երեկոյան: Կա գավառական փոքր մանուկական փայտ է: Փո-ղոցներում կանաչ չէին երեւում, իսկ շրամարդիկ կողակների մու-տի մոտ էին: Արաքակներին մասած նրանք հեռավորությունը նայում էին անցողիներին: Դժվար է դասկե-րացնել, որ մի ժամանակ Դիարբե-քիրը եղել է արաքարեքար հայա-րակ փայտ:

Հաջորդ արաքայան մեծ ուղե-կորդ գնանք եւ սկսեցինք ուսումնա-սիրել մեր նախնիների փայտը: Ու-ղեկցողը բուր էր: Իմանալով, որ մեծ հայեր են, խոստովանեց, որ իր երակներում նաև հայկական ա-րյուն է ծնունդ (ասի եւ նախասա-ր) Նա մեզ ցույց տվեց Մուր կի-րակու ծայկական եկեղեցին: Կա հսկա շենք էր, քաղաքով կամա-րներով: Ավելիցին ասեցինք լիվ փանդված էր, դասարանիկ էին միայն խոսածով հեռանները եւ դասերը: Գ ուր կարդաք քաղաքից արժեք դասերը եւ կար անգլիկի ցրակա սոխակ նախադարձերը քերտարան եւ յուրի տղայի ու-թյուն էին անեղծում: Ավելիցին վի-ճակում անգամ զգացվում էին եր-թունի վեհուրությունը, փառաբանված հայ ճարտարապետների մասնողու-թյան մասաարայնությունը:

Եկեղեցու քակում գտնվող կցա-կառույցներից մեկում մեզ ցույց տվեցին այն հարկարաբիթը, որտեղ սովորաբար դասարան է մասնու-րում հայ հոգեուրականը: Բայց նա այն-տեղ չէր, եւ դուր փակ էր: Հաջորդ օրը մեծ մեկնեցինք հա-րավարեւմտյան Ռոնես, Խրատան եւ Մարդին: Ռոնեսում այցելեցինք հայկական եկեղեցի, որն անմանա-չկիտեն փոխելով դարձել էին մե-կը:

Ճին չէր օգնում, նրանք անգլիկե-րիկներն, մեծ էլ բուրբանե: Իա-ցաքարայան սոխակային փորձերից հեռ մեզ ասացին, թե կուղեկցեն հյուրանոց, բառ որում անմանգրեթե չվերադառնին: Հեռեցինք ասի-կական մեղեդային: Պարզվեց, որ մեզ ուղեկցել են ոչ թե հյուրա-նոց, այլ ուսիկական սեղանաւ:

Մեծանկում քաղի մեզից եւս հինգ մարդ կար: Պաշին Արարո-րի մեծ դիմանկարն էր: Մեր անմ-անգրեթե դարձյալ մանուկակա ու-սումնասիրվեցին, բայց չկարողա-ցանք կարգին հասկանալ, թե ինչու են մեզ քոնել, որն է մեր հանցան-քը: Ուրե ժամանակ անց հայտնվեց ուսիկական համազգեստով մի մարդ, որը խոսում էր անգլիկերեն: Լարի-ծությունը փոքր ինչ մեղադարձ: Նա ողբումեց մեզ, նաեք եւ սկսեց հար-գաբանությունը: Տեղամասում մեզ դասեցին մոտ մեկ ժամ: Հարգա-նողի ուրաքարյունը հիմնականում բեռնված էր ամուսնու Միվ Ան-յանի վրա: Առաջին հարցն այս էր. «Կու հա՞յ ես»: Միվը դասարա-նեց, որ ամերիկացի է, ծնվել է Նյու Չեքսիում: Հարց կրկնվեց: Այն տղայի ուրաքարյունը էր անեղծված, թե հայ լինելը հանցանք է: Արաք ու-սիկանը հարցրեց, թե մեծ ինչ են անում Դիարբեքիրում, ինչու են այ-գելի Ռոնես եւ Մարդին, ով է մե-րենային մեր Հարգաբանությունը մի փանի անգամ ընդհանրելով, նա հե-ռախոսով կարդեց դեքի հեռ, գե-կուցելով, որ խեթ բոնել են ամե-րիկահայի իր ռուս կնոջ հեռ: Նրանք ինձ հայի տեղ չէին դրել, փանի որ իմ ամերիկյան անմանգրեթե որդես ծննդավայր նեվում է Մուսկա-ն: Իսկ Միվին անմանգրեթե Հայաստ-ան մեծ այցազիր է արված, որ, բառ երեւուրթին, անմիջադես նկատել էին կարգի բուր քաղաքաները:

Նկատեցի, թե Միվին ինչդեքի ղեկավարությանը է գալուրթը գո-րում, թեև դասախոսանում է հար-ցերին: Պաշին է, որ մեծ Եւրո-պա են ժամանել մասնակցելու ՄԱԿ-ի կազմակերպած «Հարի-

լինում է լեռնային սեղաներ, եւ այս-տեղ սկսում են նկատել ասուկա եւ այդ սազակական սեխիկա: Մեծ հայտնվել էին սազակական գործո-ղությունների գոտում: Ինչուց որդես ծախ սանկեր էին, իսկ այտում ան-մասնակի լեռներ, որտեղ բուր գրեա-լիներն էին: Մեծ հայտնվել էին նրանց արտոնում: Մի անգամ ասե-կերի արեքար անցան հեռ մեղեդա-լի վրայով:

Վերադառնալով հորիզոնում երեւաց Վանը, եւ մեր վախն ու տեսա-րյունները մոտացան: Իմ աղբու-րությունը հրաձայի կերտարեքար էր, Մեծ Հայի կուրությունը հնուրա խորհրդանիշը: Վան լիթը աս նման է Սիւանին, նույն գրեթե ցուր է, նույն լեռները:

Ավելի ոչ հեռու, կղզու վրա ծվա-րել էր հոչակավոր Արարածարը: Ե-կեղեցին հնուրում է գեղեցկությամբ ու նրազեղությունը, ցրակա ա-խարի հեռ իր ներդասակարյանը: Ներկա Հայաստանի արաքարում եւս ոչ մի տեղ չի տեսել հարաբանակա-կան ու ունանակարների այդդիտի արաքարյունը: Կղզու վրա կյանքը ըն-թանում էր սովորական հունով մա-րդի խոչընդոտ էին սարում, յոթում էին, խոչընդոտ դասախոսում, դա-րում, անմանգրեթե երեւում էին երդու-հիներն իրենց արաքարեքար Մարդիկ միանգամայն անարքեր էին մոտե-րում գնեղող տրասնեական մեծ հո-ւարձանի նկատմամբ: Կա որդեսգա-կան հակադրություն էր:

Մի փակվեցով մեծ հնուրում կղզուց, Արարածարը բողբելով ան-սարքեր եւ օտար մակուրթի տե-րադական սիրազայնում:

Ինձ աս անգամ է վիճակվել Ե-րեւան վերադառնալով արքեր երկրե-րից: Բայց երբեք այնուրիս որա-խություն ու բեռնություն չի գա-ցել, ինչդեռ այս անգամ, երբ մեր Յակ-40 ինքնաթիռը քաղաքական ցածր բաշկով բուրբեր ու երկերի անգլիկանք գործողությունների ց-րանները վրայով, վարչիկ կասարե-ք «Վարբանց» օդանավայնանում: ԵՐԵՎԱՆ

ԱԶԳ

ՕՐԿԱ ԻՆՏԵՆՈՎ

ԱՂԻՔԵՑԱՆ

Ֆեյդար Ալիեւի «Անեղը» ստանում է կաւառակերութիւնը

Որ Արցրեանում միջ է կոտորոցիան է իջնել և ֆինանսական մեծնայություններ են կասարգել, մեծ գաղտնի չէ Ասլայն, երբ Ֆեյդար Ալիեւը դեռ կենսկոմների ու Կաղբուրների հեռ սերս կարծի ուներ եւ կոմկուսի գլխավոր Կարտուգարին բողոքի այլի ասարց նույնիսկ աղանաղեծ մասանի եր «հարողացնում» «նվիրել», ամեն ինչ, այլադեա կոչված «կենսոնից» եր փոխհասուցում եւ համարաբեութիան սենեսական վիճակն աղեեսայի չէր դառնում: Արցրեանցիների լայն զանգվածները Կարտուսակում էին քալանել յոթնութիւնը եւ իսար կաւառակեր սարդակ-ամենյոլ կարողանում էին «ձայրը ձայրին հասցնել»: Անկախանալուց հետո այդ հարադեութիան հասարությունները, նույնիսկ նախքը, չեն հերիում անկուսե յիմովիկների լայն խաղերը «դահելու»: համար: Չանգվածային լրատուութիան միջոցները վերջերս անազանգում են, որ Արցրեանում իսկական սենեսական ձգանաձան է սկսվել: Այդ մասին ոչ միայն լրագրողներն են ասում ու գրում, այլ նաեւ հենց ինքը, Ֆեյդար Ալիեւը, ԿԳԲ-ի կենսկոմների եւ նույնիսկ Կաղբուրների հրով ու քրով մարտված այդ, որոշ իմաստով ասասողեական դեկալարը: Կիրակի օրը հրատարակված հրամանագրեում նա ընդունել է այդ եղելութիւնը եւ դաւանանակ արել հայրենի երկրի վարչադեքին ու նրա կարիներին որոշ անդամների: Այդ հրամանագրերը, սակայն, 5 օր ասար արդեն հայտնի էին «սուձածներին», Խահի որ Եսփարարների խորհրդի ընդլայնված նիստում Ֆեյդար Ալիեւիցը հենց դահիմում եր ընթերցել դրան: Ըստ երեսային նա սի-

րում է դիտել Ռուսաստանի հեռուստատեսությունը եւ Ըստ է հալանել Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Էլցինի ունը, որը նախագահական ընտրաւալի ընթացում սիրում եր հենց սեղում, սարձած ոմկնդիրների այլի ասարց, հրամանագրեր ստրաւարցել:

Սակայն մինչ հրամանագրերի ստրաւարցելը, Արցրեանի բազմաւայն ասուքնորը Էլույթ է ունեցել եւ մեղադրել նախարարներին, որ նրան անընդունակ են երկիրը դուրս քերել սենեսակայն սար ձգանաձանից եւ ի վիճակի չեն սենեսությունը քարելիսել: յոթնական ձեռնարկութիւնների մեծ մասը կործանման եղին է փոխարարծ չվձարումներն անօղելի չափերի են հասել, սեփականաւաւորման ընթացիը հաւանարչա թե կանց է առել եւ ամենակարտարը կաւառակերութիւնը, որն ամեն մի արեւելյան երկրում էլ կա, սակայն Արցրեանում հրեւալիոր չափերի է հասել, ամբողջովին հայրաել է գործադիր իշխանութիան արչարաւը: Անդարելով նախարարներին, յոթնութիւնը դեկալարն այս անգամ չմտաւալ նեղ նաեւ նախարին յոթնական ընկերութիւնը, որի փոխնախագահն իր սիրասուն զաւակն է Էլիսանը: Երբ է Էլիսան Ալիեւին Ֆեյդար Ալիեւը չկրաւ, սակայն նեղ, որ արտաձուրը, որը գրաւում է նախքի՝ երկրի գլխաւոր հարստութիան վաձաւից, նրաւաւալներն յի օգտագործվում: Ինչոքեա արդեն ասվեց, Ֆեյդար Ալիեւը նախարարների կարիներն ընդլայնված նիստի ժամանակ, հենց դահիմում հրատարակեց իր անեղ հրամանագրերը, որում սեղն ու սեղը դժբախտացին ու գործազուրկ դարծին ոչ միայն վարչադեք Զուալ

Գուլիեւին, այլ նաեւ կոմունիստի ակտուստրաւորների նախարարներ Սաղիկովին ու Ալաւանովին, Պեզուլկովին նախագահ Ալիզովին, երկարգծի յոթնասարցան: Նախարարների կարիներն դրամաւել այդ նիստը հեռագայում կողմերովի բանաւաւորների կողմից, կարաւարցի սարքեանցի նկարիչների կրաւներում, սակայն այս դեղիում սարքեանցի նկարիչները իչ են, «Իվան Անեղը սղանում է որդուն» կրաւի հեղինակն է անհրաւեծ: Կիսի ժամանակ ինչարելի ու կարվածի դեղիը չեն արձանագրվել: Ամեն մի հեռագրված յոթն մեղում երեւի թե մասնել է «Արեւելյան երկրներում, մանակար Արցրեանում, կաւառակերութիւնը չափ ու ասիման յունի Մի քան կանեն, էլի, որ այդ հրամանագրերը չհրատարակվեն, այսինն ուժի մեղ չմեն»: Սակայն, ի դաւալ Ֆեյդար Ալիեւի, ոչինչ էլ հեռարաւոր չեղալ անել եւ նա, չզիես ինչու, 4 օր սղանելուց հետո, հրատարակեց իր խորիս հրամանագրերը: Դե, դողացել, արեւելյան երկրների բողոք կաւառակեր յիմովիկներ, երբ Արցրեանում է դա հեռարաւոր, մի օր դո՛ւ էլ կարող եր գոհարել, երբ, ինարել, «քանը բանից անցնի»: Իսկ ընդլայնութիւնը: Ընդլայնութիւնը ինչոքեա միջ, դժգոհ մնաց, համարելով, թե նախարարների ողջ կարիներն եր յոթն գործազուրկ դարծնել էլ ինչ կուզելի, միզուց Ալիեւն էլ յոթն է հեռարաւ:

ԳՐԻԳՈՐ ԵՄՈՎ-ՏԵՐՅԱՆ

Կառավարութիան կողմից արտոնագրված Երեսմի ալ. Կ. Մանանդյանի անվան դրոֆեսիոնալ մանկավարժական ինստիտուտը

կասարում է 1996-97 ու. սարվա ընդունելություն հեծելյալ ֆակուլտետներում.

- 921 - բնագիտական ասարկաների մարտնախկա. Գրգիւ, Ռեմի, կենսաբանություն, աւխաւաւարություն, ինթրմասիկա եւ մուսգրափորում բաժնեւեում
 - 922 - հումանիտար ասարկաների հայրց լեզու եւ գրականութիւն, անգլերեն մանկավարժութիւն, ռուսաց լեզու եւ անգլերեն, ժամանակախիկա, սարական դասաւարկման բաժնեւեում
 - 923 - սենեսագիտական
 - 924 - իրաւաբանական
 - 920 - նախարարաւաւական (8-րդ դասարանի Երանուվարներին համար)
- Նախարարաւաւական ֆակուլտետում երկու ասար խորացված մուսարեւով ռուսակուց հեռո ասանում են «Չուվախիթ» մասնագիտացված փարմարանի դեղում եւ կարող են ընդունել մայր բուս ասունց ընդունելութիւնը Բնութիւններին:
- 921, 923 եւ 924 ֆակուլտետների դիմորդները ընդունելութիւնը Բնութիւններն են հանձնում հայրց լեզվից ընդլայնութիւն, մարեմաւիկայից գրաւոր:
- 922 ֆակուլտետի դիմորդները մասնագիտացված քանաւոր, հայրց լեզվից ընդլայնութիւն, ժամանակախիկա լայնի դիմորդները նաեւ փոխարարութիւն: Ռուսագոմը վաւարի է 300-500 անեւիկան դղարին համարծել դրամ, կարված քանում մասնագիտութիւնից:
- Գիմորդներն ընդունվում են կողիսի 10-ից: Բնութիւններն անց են կարցում հուլիսի 25-ից մինչեւ Յ.գ. օգոստիսի 25-ից Յ.գ եւ սեպտեմբերի 21-ից Յ.գ:
- ԳՐԱՆԵՐԻ ՍԿԷՉՔԸ ԿՈՎՏԵՄԵՐԻ ԻՒՑ:**
- Գիմորդները ներկայացնում են.
 - Գիմում - ինստիտուտի օկլարի անունով
 - Արցրեանից կրքութիւն վկայական (բերօրեանը)
 - 4 լուսանկար 3x4 չափի
 - 3000 դրամ ընդունելութիւնը Բնութիւններին համար:
- Ինստիտուտի հասցեն**
Երեսմ, Նարին 5-րդ զանգված (Շինարարական Կոլեկի մասնաւեւում):
Լրագոցի սեղեկարքութիւններին համար կարելի է զանգահարել հեծելյալ հեռախոսահամարներով: 28-60-63, 61-06-45, 48-03-33, 61-43-44:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆայտուսական համագործակցութիւնը եւ վերածննդի միութիւնը 1996-97 ուսումնական սարում երեսանում, Վանաձորում եւ Միսիսում կազմակերպում է ռուսաց լեզվի ուսուցման անվճար դասընթացներ: Տեղերը սահմանափակ են:

Ցանկացողներին խնդրվում է մինչեւ սույն քվականի օգոստիսի 20-ը դիմել հեծելյալ հասցեներով

375010, Բ. Երեսմ, Տիգրան Մեծի փող. N4, 4-րդ հարկ, 414 սենյակ հեռախոսներ՝ 58-73-10, 58-72-79
Բ. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի փող. N34, Մանկավարժական ինստիտուտի ռուսաց լեզվի ամբիոն
Բ. Միսիս, Չարենցի փող. 12, ժող. սենեսական Կոլեք

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Խնդրվում է Սմբատ Արսաւալաղի Բաղայանի 1954 թ., Նորի 7-րդ զանգ, Ե. 6, քն. 9, մասին սեղեկութիւնները հայտնել Խորհրդային Երանի մուրչասարան, նրան անհասյ քացակայող ճանաչելու համար:

ՎԱՃԱՌ-ՎՈՒՄ Է
Երեք սեղեկութիւնը ընկերաւ կարիքաւ վերաւորագրված, քարել չեթի 3-րդ հարկում: Կա հեռախոս, մշարական լայն, գրք:
Հասու՝ ՆՈՐԱՐԱՆԸ (ՍՈՒՆԱՍԱՆ), 6 փողոց, 144 ասե, քն. 11:
Հտ. 45-09-11

ԼՈՒԾԱՐՎԱՏ Է
«ԷՆԱԶԻ» արաղրական կոոդերաւիք (Սղանդարյանի Երան)

ԿՈՐԵԼ Է
«Խաչար» ՓԲԸ կնիք
Համարել անվալեր:

ԱԲ ԱՅԱՔՐՍ
ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

հրաւիրում է Չեղ հուլիսի 30-ից մինչեւ օգոստիսի 3-ը կասարել հեծարբիր ճանաղարհորդութիւն

Ողիղ չվերք TU-154M ինքնարթողով ԵՐԵՎԱՆ-ՎԱՐՇԱՎԱ-ԵՐԵՎԱՆ Այցելութիւն Բաղաւներ՝ Վարաւա կամ Լոձ քուս ցանկութիւն

Պոսյս Բաղաւի ԵՈՒՅՔ, հրամեւեի երեկո

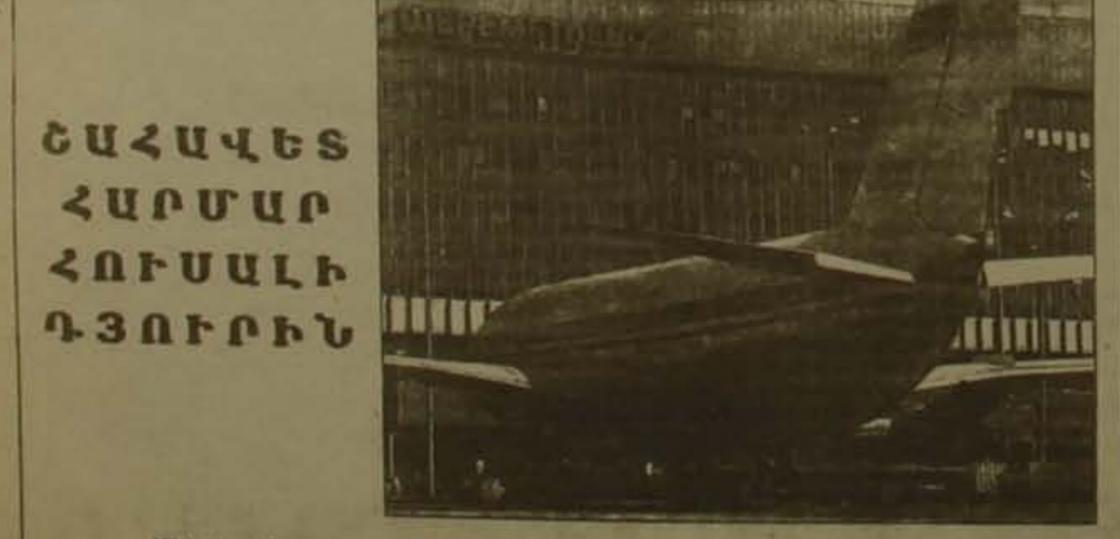
Դուր կրեակվելը 2 եւ 3 փողանց համարներում բողոք հարմարութիւններով, անվճար կարող եր փեղալիտիել 20 կգ ողերեւո, 20 կգ-ից ավելի ողերեւոի ամեն 1 կգ-ի փեղալիտիման համար վճարը 1.5 Տ-ի համարութիւնով

«ԱՅԱՔՐՍ» ՍՊԸ ցանկանում է Չեղ համելի ճանաղարհորդութիւն

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա, ՇԵՈ, 53-15-73, 53-88-45

ԱԵՐՈՖԼԱՏԸ ՄԻՇՏ ԻՐ ԲԱՐՉՐՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ Է ՈՐԻՍԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

1996 թ. օգոստոսի 1-ից
ՍՈՒ - 192-ով Երեսմ - Մոսկվա ամեն չորեքշաբթի
ՍՈՒ - 191-ով Մոսկվա - Երեսմ ամեն հինգշաբթի
չվերթները իրականացվում են
Շերեմետեւո - 2-ից Շերեմետեւո - 1-ի փոխարեն

Մեկնեք մեր չվերթներով Եվրոպա, Ամերիկա եւ մյուս մալրցամարքներ տարանցիկ Մոսկվայով եւ դուր կազատվեք.

- կրկնակի մարսային եւ սահմանային ձեւակերպումներինց
- ուղիերնով մի օդանավակայանից մյուսը տեղափոխելու անհրաձեշտութիւնինց

Կարող եր օգուլել Շերեմետեւո - 2 հարմարալետ - տարանցիկ դահլիճից եւ հյուրանոցից

Սարլան 22, Լեռ: 53-21-31, 22-35-38